

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

תוכן עניינים

- א. לכהן שבא ומקריב קרבנותיו בכל עת ובכל שעה שירצה ... מלמד שהכהן מתכפר על ידי עצמו 1.....
- ב. ליתן לא תעשה על אכילתו 2.....
- ג. כהן שאכל מן האימורין מה הוא לאו דורות ... כל שהוא בכליל תהיה ליתן לא תעשה על אכילתו 3.....
- ד. מנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים למזבח ואין בהן לכהנים 4.....
- ה. שתי הלחם ולחם הפנים נאכלין לכהנים ואין בהם למזבח 5.....
- ו. המתנדב יין ... דלשיתין אזלי ... המתנדב שמן קומצו ושיריו נאכלין 5.....
- ז. כל המנחות הנעשות בכלי טעונות שלשה מתנות שמן יציקה ובלילה ומתן שמן בכלי קודם לעשייתן 6.....
- ח. סולת החלות טעונות בלילה ורקיקין משיחה כיצד מושחן כמין כי והשאר נאכלין לכהנים ... למעוטי מנחת מאפה 8.....

דף עד.

א. לכהן שבא ומקריב קרבנותיו בכל עת ובכל שעה שירצה ... מלמד שהכהן מתכפר על ידי עצמו

כבר התבאר במסכת ב"ק דף קט: שכהן שהיה¹ לו קרבן הרי זה בא למקדש ומקריבו בכל יום שירצה אפילו אינו מאותו משמר, שנאמר (דברים יח פסוק ו ז) וְבָא בְּכָל אֹתָת נִפְשׁוֹ וְגו' וְיִשְׂרֵת וְגו', ואפילו חטאתו ואשמו הוא מקריב ומכפר ע"י עצמו והעור של קרבנו ואכילתו שלו.

¹ רמב"ם הלכות בלי המקדש פרק ד הלכה ז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

ואם רצה ליתן את קרבנו לכל כהן שירצה להקריבו נותן ועור הקרבן ועבודתו לאותו הכהן בלבד שנתן לו². וי"א³ שאכילתו ועורו של בעליו.

ב. ליתן לא תעשה על אכילתו

כבר התבאר שמנחת זכרי כהונה אינה נקמצת⁴ אלא מקטירין אותה כולה, והאוכל כזית ממנחת כהן⁵ בין כהן בין ישראל לוקה⁶ שנאמר (ויקרא ו פסוק טז) וְכָל מִנְחַת כֹּהֵן כָּלִיל תִּהְיֶה לֹא תֹאכַל, וחצי שיעור אסור מן התורה ודינו ככל איסורי אכילה⁷.

וכבר התבאר במסכת סוטה דף כג. שכהנת⁸ כלומר בת כהן שאינה נשואה⁹, וכל שכל אם נשואה לישראל, מנחתה נקמצת כמנחת ישראל ושיריה נאכלין.

כהן¹⁰ שהפריש מנחה עבור ישראל¹¹, כיון שזה שנתכפר לו הוא ישראל, המנחה שלו נאכלת, ואם ישראל הפריש עבור כהן אינה נאכלת שתמיד הולכים אחר המתכפר.

² ודעת הרמב"ם נ"ל דכיון שמרצונו נתן לו להקריב הוה הוא כבעליו, מפני שזה יכול לומר אלו לא ידעתי שהעור והבשר שלי לא הייתי מקריבו ונמצא כמוציא לעז על הקרבן, ולכן אם ירצה שיהא שלו יאמר לו מקודם אני נותן לך להקריבו ולא לעורו ובשרו. ערוך השולחן העתיד הלכות כלי המקדש סימן כב סעיף כא השגות הראב"ד שם.

⁴ עיין ברמב"ן פרשת צו בפסוק זאת תורת המנחה (פ"ו פס ז) כתב שם בא"ד וזה לשונו, כפי מדרשו דברים הרבה מחודשים בה שאפילו מנחת כהנים נקמצת וכו'. ובאמת צ"ע, כי כפי ההלכה מנחת כהנים אינה נקמצת כלל כמבואר (בפנים) (לעיל), ויראתי לשלוח יד להגיה בהרמב"ן וצ"ע גדול – קומץ המנחה מצוה קלד אות ח רמב"ם מעשה הקרבנות פ"א ה"ג

⁶ עיין סה"מ ל"ת קלח ונכפלה האזהרה בחביתי כהן גדול והיא מנחה גם כן. והעובר על לאו זה לוקה. ולשון ספרא (ספ"ה) כליל תהיה לא תאכל כל שהוא בכליל תהיה ליתן לא תעשה על אכילתו

⁷ כ"כ במנ"ח קלז ובערוה"ש שם סעי' טז ופשוט

⁸ רמב"ם שם הלכה י

⁹ ואני אומר שאיני יודע ממה תמה הראב"ד על רבינו דהא איצטריך לאשמועינן שאע"פ שהיא בת כהן והיא פנויה מנחתה נקמצת ושיריה נאכלים כדין מנחת ישראל. כסף משנה שם. ועיין לחם משנה שלראב"ד היתה גירסא אחרת ברמב"ם

¹⁰ מנחת חינוך מצוה קלד אות יג

¹¹ והוא בתום סוטה כ"ג ע"א סוד"ה כל, מבואר שם בדבריהם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הַנִּתְּא לְמִשְׁיחָא בְּרַף הַיּוֹמִי

מַסַּנַּת מִנְחוֹת

ג. כֹּהֵן שֶׁאֵכֵל מִן הָאִימורִין מֵה הוּא לֹא דוֹרוֹת ... כֹּל שֶׁהוּא בְּכִלִּיל תִּהְיֶה לִיתֵן לֹא תַעֲשֶׂה עַל אֲכִילָתוֹ

בְּכִלִּיל לֹא זֶה שֶׁנֶּאֱמַר (שִׁם) וְכֹל מִנְחַת כֹּהֵן כְּלִיל תִּהְיֶה לֹא תֹאכֵל, הוּא הָאוֹכֵל
בְּזִית¹² מִכֹּל הָאִימורִין בֵּין לִפְנֵי זְרִיקָה בֵּין לְאַחַר זְרִיקָה בֵּין כֹּהֵן בֵּין יִשְׂרָאֵל,
וְלוֹקָה¹³, שֶׁהָאִימורִין כְּלִיל לְמִזְבֵּחַ כֹּכֵל הָעוֹלָה, וְהָרִי נֶאֱמַר בְּמִנְחַת כֹּהֲנִים
כְּלִיל תִּהְיֶה לֹא תֹאכֵל כֹּל שֶׁהוּא כְּלִיל לְמִזְבֵּחַ אֲכִילָתוֹ בְּלֹא תַעֲשֶׂה וְלוֹקִין
עֲלָיו בְּכִזִּית.

וְכֵן הָאוֹכֵל בֶּשֶׂר הָעוֹלָה לֹקָה מִשּׁוּם לֹא זֶה מִלְבַּד מֵה שְׁלוֹקָה מִשּׁוּם¹⁴ מֵה
שֶׁהַתְּבֹאֵר בְּמִכּוֹת דָּף יוֹ: שְׁכֵל הָאוֹכֵל¹⁵ בְּזִית מִבֶּשֶׂר הָעוֹלָה בֵּין לִפְנֵי זְרִיקָת
דְּמָה בֵּין לְאַחַר זְרִיקָת דְּמָה לֹקָה¹⁶. שֶׁנֶּאֱמַר (שִׁם) לֹא תֹכֵל לְאַכֵּל בְּשַׁעֲרֵיךָ
וְגו' וְכֹל גְּדָרֶיךָ אֲשֶׁר תִּגְדֹּר¹⁷, מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמַדּוֹ שֶׁזֶוּ אֲזַהֲרָה לְאוֹכֵל בֶּשֶׂר
הָעוֹלָה.

¹² רַמְבַּ"ם שִׁם פ"א ה"ג

¹³ לְכַאֲוֹרָה יֵשׁ לְעֵינֵי הָא אֲפִילוּ בִּזְבַח יִשְׂרָאֵל נִמְי מִשְׁכַּחַת לֵה כִּיּוֹן דְּהָאִימורִים הֵם כְּלִיל א"כ הָאוֹכֵל יֵשׁ בּוֹ
מִשּׁוּם לֹא דְכִלִּיל וְעוֹד יִקְשֶׁה לְרַבִּינוּ כִּיּוֹן דְּמַסְקִינָן שֶׁם דְּלִקֵּי נִמְי עַל לֹא שֶׁל כְּלִיל א"כ אֲמַאי לֹא כְּתַב רַבִּינוּ
דְּלוֹקָה תְּרַתִּי מִשּׁוּם לֹא דוֹרוֹת וּמִשּׁוּם לֹא דְכִלִּיל. וּמִשּׁוּם הִנֵּךְ קוּשִׁיּוֹת נ"ל דְּרַבִּינוּ מִפְּרִשׁ לֵה בְּעֵינֵן אַחַר דְּעַל
לֹא דוֹרוֹת וּוְדָאֵי לֹא לִקֵּי לִפִּי שֶׁלֹּא נֶאֱמַר הֲלָאוּ הִזֵּה כִּי אִם הֵיכָא דְנֹאכֵל לְכַהֲנִים אֲבַל הֵיכָא דְאִינוּ נֹאכֵל
לְכַהֲנִים אֲדֵה"נ דְּלֹא לִקֵּי ע"ז כְּמוֹ דְאִיתָא בְּמִכּוֹת י"ח א' (וְעִי"ש בְּתוֹס' מִנְחוֹת שִׁם יַעוֹ"ש הִיטִיב) וְלֹא קְמִיבְעִיא
לִיה רַק בְּלֹא דְכִלִּיל וּפְשִׁיט לִיה דְּחִיב מִשּׁוּם לֹא דְכִלִּיל וְאֲה"נ דְּמִיִּירֵי הַכָּא בְּכֹל זְבַח בְּעַלְמָא אִף דְּיִשְׂרָאֵל,
הֵר הַמּוֹרִיָּה שִׁם וְעִינֵן אֲו"ש שִׁם.

¹⁴ מִנְחַת חֵינּוֹךְ מִצּוּהָ קְלוֹ אוֹת א וּמִבְּיָא מִלְחָם מִשְׁנֵה שִׁם פ"א ה"ה שְׁתַּמָּה אֲמַאי הַשְּׁמִיטוֹ הַרְמַב"ם

¹⁵ רַמְבַּ"ם מַעֲשֶׂה פ"א מְהַל' הַקְּרַבְנוֹת ה"א

¹⁶ וַיֵּשׁ בֵּה גַם אֲזַהֲרַת עֲשֶׂה שֶׁנֶּאֱמַר כְּלִיל תִּהְיֶה. (רַדְב"ז שִׁם).

¹⁷ וְעִינֵן בְּלַחֵם מִשְׁנֵה שֶׁהַקְּשָׁה, אֲמַאי אִינוּ לֹקָה שְׁתֵּים אַחַד מִשּׁוּם לֹא תֹכֵל לְאוֹכֵל הַנּוֹכֵר כֹּאן וְאַחַד מִשּׁוּם
כְּלִיל תִּהְיֶה לֹא תֹאכֵל. וְעִינֵן בְּרַמְבַּ"ם שִׁם ה"ג וְה"ד שְׁכַתְּב, "וְכֵן הָאוֹכֵל בְּזִית מִכֹּל הָאִימורִין בֵּין לִפְנֵי זְרִיקָה
בֵּין לְאַחַר זְרִיקָה בֵּין בֵּין יִשְׂרָאֵל לֹקָה, שֶׁהָאִימורִין כְּלִיל לְמִזְבֵּחַ כֹּכֵל הָעוֹלָה, וְהָרִי נֶאֱמַר בְּמִנְחַת כֹּהֲנִים
כְּלִיל תִּהְיֶה לֹא תֹאכֵל כֹּל שֶׁהוּא כְּלִיל לְמִזְבֵּחַ אֲכִילָתוֹ בְּלֹא תַעֲשֶׂה אוֹלָם כִּיּוֹן שֶׁמִּפְּסוֹק זֶה לְמַדְּנָו לְאוֹיִם נִפְרָדִים
וְא"כ לִפ"ז הָאוֹכֵל מִבֶּשֶׂר הָעוֹלָה וְדָאֵי לֹקָה שְׁתֵּים, אַחַת מִשּׁוּם כֹּל שֶׁהוּא כְּלִיל לְאִישִׁים וְכוּא מְכִלִּיל תִּהְיֶה לֹא
תֹאכֵל וְאַחַת מִשּׁוּם לֹא תֹכֵל לְאוֹכֵל וְהוּא כּוֹלֵל גַּם לֹא שֶׁנֶּהֱנֶה מִן הַקּוֹדֵשׁ בְּמוֹיֵד כְּמִבּוֹאֵר לְקַמְּן וְכֵן מִשְׁמַע
מִדְּבַרֵי הַכֶּסֶף מִשְׁנֵה כֹּאן אוֹת ג. וְסַמֵּךְ הַרְמַב"ם עַל מֵה שְׁכַתְּב בְּהַל' סְנֵהֲרִין שֶׁנֶּדַע לְחִיבּוֹ שְׁתֵּים. וְבִרְדְּב"ז
כְּתַב שְׁאִיצְטְרִיךְ קְרָא לְעוֹלָה וְקְרָא דְכֹל שֶׁהוּא כְּלִיל לְאִישִׁים, אַחַד קוֹדֵם זְרִיקָה וְאַחַד לְאַחַר זְרִיקָה עִי"ש. וְלִפ"ז
אִם אֲכֵל קוֹדֵם זְרִיקָה יִלְקָה שְׁלוֹשׁ, אַחַד מִשּׁוּם לֹא זֶה הָעוֹלָה, וְאַחַד מִשּׁוּם כֹּל שֶׁהוּא כְּלִיל לְאִישִׁים, וְאַחַד מִשּׁוּם
לֹא תֹכֵל לְאוֹכֵל נְדָבוֹתִיךְ דְּהִינּוּ בֶּשֶׂר קְדָשִׁים קוֹדֵם זְרִיקָה כְּמִבּוֹאֵר בְּה"ד שִׁם. אֲמַנֵם אֲפִשֶׁר דְכֹל שֶׁהוּא כְּלִיל
לְאִישִׁים, כִּיּוֹן שֶׁנֶּאֱמַר רַק לְאַחַר זְרִיקַת הַדָּם שֶׁאֵז נַחֲשֵׁב כְּקַרְבֵּן לֹא יִלְקָה עֲלָיו קוֹדֵם זְרִיקָה, וְאֵע"ג דְּכ"ש הוּא

תְּרוּמוֹת וְהַנְּצִחוֹת | בְּנֵךְ הַדּוֹאֵר ח"ן 22887389 | וּבְטֵל' 0548027748

לְהַצְטְרָפוֹת לְהַלְכוֹת הַדָּף הַיּוֹמִי לְהַלְכָה לְמַעֲשֶׂה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

מי שנדרר¹⁸ או התנדב שמן קומין ממנו קומין¹⁹ ונותן עליו מלח וזורקו על גבי האשים והשאר נאכל לכהנים כשירי מנחות, והאוכל מן הקומין חייב משום לאו זה ואם הן שנדר או התנדב שמן, אינו קומין אלא כולו לאישים והאוכלו הרי הוא בכלל לאו זה²⁰.

דף עד:

ד. מנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים למזבח ואין בהן לכהנים

כבר התבאר לעיל שמנחות כהן בין חובה ובין נדבה כולה כליל ואינן נקמצות ואינן נאכלות והאוכלן לוקה.

וכבר התבאר לעיל בפתיחה דף ב. ובדרף נט: שמנחת כהן משיח כלומר הביתי כהן²¹ גדול שמביאין משל הכהן הגדול עשרון שלם²² סולת בעשרון של מקדש, ומקדישו, וג' לוגין שמן, וחוצהו בחצי עשרון שבמקדש, ומקריב חציה בבוקר וחציה בערב, כולה כליל למזבח, ואינה נקמצת²³.

וכן מנחת נסכים²⁴ שבעה עם קרבן עולה או שלמים נעשה מנחת סולת, וא"צ תנופה ולא הגשה, ולא קמיצה, ולא לבונה, אבל מעלה למזבח ומולחה וזורקה על האישים כולה נשרפת כליל על מזבח החיצון.

הא אין עונשים מן הדין וכמש"כ הרדב"ז שם. אמנם עיין משנה למלך פ"א ה"ג דמעילה (מובא לקמן) שדעתו שאינו לוקה משום אוכל בשר עולה משום לאו זה דלא תוכל אלא לוקה משום כליל תהיה לא תאכל אם יש בו כזית, ואם יש בו שוה פרוטה לוקה משום לאו זה דלא תוכל. ואם הוא כזית ושוה פרוטה לוקה משום שניהם, אבל עכ"פ אין לאו זה מיוחד לאוכל בשר עולה אלא הוא לאו רק למעילה ששייך בכל הקדשים. רק לפ"ז צ"ע מש"כ הרמב"ם בה"ב "וחלבה ובשרה וסלתה ושמנה ויין של נסכיה חמשתן מצטרפין לכזית", מה שייך כזית הא לאו זה לאו דמעילה הוא ובעינין שוה פרוטה.

¹⁸ רמב"ם שם פט"ז הי"ד מנחת חינוך מצוה קלז אות ה

¹⁹ והוא מזבחים פרק כל התדיר זבחים צ"א ע"ב

²⁰ וכ"כ בקרן אורה מנחות עד ע"ב ד"ה מסייע

²¹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק יג הלכה ג

²² רמב"ם שם

²³ רמב"ם שם פרק יב הלכה ט

²⁴ רמב"ם שם פרק ב הלכה א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

ה. שתי הלחם ולחם הפנים נאכלין לכהנים ואין בהם למזבח

שתי הלחם²⁵ שמביאין ביום עצרת, ואלו נקראו מנחה ואינן קריבין לגבי המזבח והן חמין, ועליהם נאמר קרבן ראשית תקריבו אותם לה' ואל המזבח לא יעלו, ולחם הפנים שעושים בכל שבת אינו קרב לגבי המזבח אלא כולו נאכל לכהנים.

ו. המתנדב יין ... דלשיתין אזלי ... המתנדב שמן קומצו ושיריו נאכלין

כבר התבאר במסכת זבחים דף צא: שיכול אדם לנדב מנחה של שמן בלבד, ומי שנדרב²⁶ או התנדב²⁷ שמן כיצד עושין בו, קומץ ממנו קומץ²⁸, ונותן עליו מלח וזורקו על גבי האשים והשאר נאכל לכהנים כשירי מנחות.

יכול אדם לנדב יין לבר, כיצד עושין²⁹ ביין הבא בפני עצמו, נותן עליו מלח³⁰ ומנסכו כולו על גבי השיתין³¹ ככל הנסכים.

²⁵ רמב"ם שם פרק יב הלכה ג

²⁶ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק מז הלכה יד

²⁷ צ"ע אם כהן נדר שמן מהו דינו ולכאורה נראה דכולו כליל כמנחת כהן אך צ"ע לפי"ז סוגית הש"ס דזבחים צ"א ב' וצ"ע דהו"ל לאוקמי סיפא בכהן שהתנדב שמן. הר המוריה שם

²⁸ איני יודע איך קמיצה בשמן דהא ודאי אי אפשר להברו כמו הדבר היבש ואין לומר דפושט פיסת ידו למעלה דרך קליטה דהא דעכ"פ יפול כולו ותו דזה בעיא בפ"ק דמנחות דף י"א וסלקא בתיקו וא"ת שיתקן מידת מה שמכיל הקומץ ביבש גם זה אי אפשר דהא קי"ל בקומצו שלא יעשה מדה לקומץ. מעשה רקח שם.

²⁹ רמב"ם שם

³⁰ קשיא לי שכתב בספ"ה מהל' איסורי מזבח שאין לך דבר שקרב למזבח בלא מלח חוץ מיין הנסכים והדם והעצים וי"ל דביין הנסכים דוקא קאמר והכא ביין הבא בנדבה. כס"מ שם

³¹ ויש לתמוה על זה דהא גרסינן התם אמר שמואל המתנדב יין מביא ומזלפו על גבי האשים דאמר קרא ויין לנסך תקריב אשה ריח ניחוח והא קא מכבה ומסיק דסבר לה כר"ש דאמר דבר שאין מתכוין מותר וההיא ברייתא דלספלים כר' יהודה וקשה כיון דקי"ל כר"ש אמאי לא פסק כשמואל. וי"ל שטעמו מדאמרינן בפרק אלו מנחות (דף ע"ד): גבי הא דתנן בזה יפה כח מזבח לאפוקי מדשמואל דאמר המתנדב יין מביא ומזלפו על גבי האשים וכיון דסתם מתני' מפקא מדשמואל לית הלכתא כוותיה. וא"ת סוף סוף כיון דקי"ל דבר שאין מתכוין מותר קשיא הלכתא אהלכתא י"ל דההיא ברייתא דאמרה שאם אתה אומר לאשים איכא לא תכבה היינו לתת טענה אליבא דר' יהודה למה לא יהא על גבי האשים ולרווחא דמילתא אמר הכי אבל לפי האמת בלאו ההיא טענה קבלה היתה ביד האומר לספלים שכך היתה מצותה והיינו דבאידיך ברייתא קתני סתם יין בדברי ר"ע לספלים בלא שום טענה. וכעין זה כתב בזבח תודה נד: ד"ה ומשמע והר"י קורקוס ז"ל תירץ שרבינו סובר דהוי פסיק רישיה שא"א שיזלף א"כ יכבה וכמו שאמרו שם בברייתא או אינו אלא לאשים אמרת לא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

ז. כל המנחות הנעשות בכלי טעונות שלשה מתנות שמן יציקה ובלילה ומתן שמן בכלי קודם לעשייתן

כל המנחות הנעשות בכלי דהיינו מנחת סולת ומנחת מחבת ומרחשת ומנחת העומר כולן צריכין שלשה מתנות שמן, א. מתן שמן בכלי. ב. בלילה ג. יציקה. כיצד:

מנחת סולת כבר התבאר לעיל דף ב. בפתיחה למסכת וברף נט. שמביא עשרון³² או עשרונים סולת, הכל לפי חיובו³³, ומודד בעשרון של מקדש, ומביא שמן כפי חיובו כפי שיעור העשרונים לוג לעשרון, ונותן קצת מהשמן בכלי שרת³⁴, והסולת עליו, ואח"כ קצת מהשמן על הסולת, ובוללו יפה.

ואח"כ נותנו בכלי שרת, ואינה צריכה פתיתה³⁵, וחוזר ויוצק עליו שמן הנשאר לו משיעור שנתחייב, ואח"כ נותן גם קומץ לבונה עליו, ומביא

יכבה ומה שהעמידו שם כר' יהודה היינו מקמי דתיקום לן דמודה ר"ש בפסיק רישיה אבל בתר דאסיקנא דמודה וליתא לדשמואל וברייתא אפי' לר"ש ויש סיוע לדברי רבינו ממה שמצינו ר"ע בהגוזל דסבר כר"ש ואיהו אמר לספלים ע"כ משום דפסיק רישיה הוא עכ"ל. כס"מ שם. אין נראה כן מדברי רבינו בפירוש המשנה דף צ"א שאחר שהקשה קושיא זו כתב וז"ל דע שאינו מתכבה בהכרח לפי שמעט מן היין או המים כשזורקין אותם על האש הגדולה אין מכבין אותה רק כח האש מלהמת אותם ונוצחין ועוד שאפשר שיזרוק אותם על קרקע המזבח או על קצות העצים שלא נשרפו עדיין ע"כ. מעשה רקח שם. ועוד יש להקשות דהא הוי פס"ד דלא ניהא ליה דמותר לדעת ר"ש ועיין קרבן נתנאל מסכת שבת פרק יד סימן ט ד"ה [מ] והא. ועיין ברישב"א שבת דף קי עמוד ב ד"ה הנ"מ שהוכיח שאין הלכה כר"ש בפס"ד דלא ניהא ליה בשאר איסורים מהא דהכא פסקינן שמנסכו לשיתין. ואכמ"ל

³² רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק יג הלכה ה

³³ היינו מנחת נסכים שמביאה שלשה עשרונים לפר ושנים לאיל ומיירי בחובה. או מיירי בנדבה שלא נדר מקודם כלל רק מביא עכשו בנדבה. וחזר ואמר או כפי נדרו היינו שנדר מכבר להביא מחוייב להביא כפי מה שנדר. וכ"ז פשוט. הר המוריה שם

³⁴ ודע שראיתי להרב בעל לחם משנה עלה דמנחת הסולת כיצד היתה נעשית שאחר שהביא כל דברי התוס' שגם במנחת הסולת היו בה שלש מתנות שמן כתב וז"ל ואף על גב דבמתני' אמרו כל המנחות הנעשות בכלי לא ממעטה מתני' מנחת הסולת ומנחת העומר דאע"ג דאינם טעונות כלי כמחבת ומרחשת מ"מ נעשות בכלי שרת הם ואינם כמאפה תנור שאין התנור מקדש ע"כ. והנה הנראה מדבריו דמנחת העומר ומנחת הסולת היתה נעשית בכלי שרת אלא שלא היה מחבת או מרחשת ולא ראיתי בשום מקום גלוי לדין זה שהיה כלי מיוחד למנחת הסולת ולמנחת העומר. משנה שם הלכה י, ועיין זבח תודה לא. ומתן שדייק דדעת רבינו כאן בהלכותיו דלא בעי' כלי שרת במתן השמן ובלילה והביא שבפיה"מ כתב דבעי כלי שרת ונשאר בצ"ע אולם בתורת הקדשים שם אות ט כתב בסתם שצריך כלי שרת.

³⁵ וראיתי להרב בעל לחם משנה שכתב עלה דההיא דרש"י דפתות אותה פתים שממעט מנחת הסולת מפתיתה שכתב דמנחת הסולת נעשית בכלי והכריח זה ממאי דתנן בפ' אלו מנחות (דף ע"ד) כל המנחות

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

להכהן, והכהן מוליכה אצל המזבח, ומגיש הכלי שבה המנחה כנגד חוד קרן דרומית מערבית³⁶.

ואח"כ מסלק לבונתה לצד א', וקומץ ממקום שנתרבה שמנה, ונותן הקומץ לכלי שרת, ונותן כל לבונתה על הקומץ שבכלי, ומעלהו למזבח ומולחו, ונותנו ע"ג האישים.

וכן מנחת העומר התבאר שם שביום מ"ז ניסן³⁷ לוקחין עשרון שטחנו וביררו ריקדו וקלו מג' עשרונים, ולוקחים לוג שמן וקומץ לבונה, ככל מנחת סולת, כמו שנאמר בפרשת אמור (שם כג פסוק יא יג) וְהִנִּיף אֶת הָעֹמֶר לְפָנַי ה' לְרִצְוֹנְכֶם מִמִּחֶרֶת הַשָּׁבֹת וּגו'. וּמִנְחָתוֹ שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת בְּלוּלָה בְשֶׁמֶן וּגו' וּבולל הסולת עם השמן, ומניפו במזרח המזבח, מוליך ומביא ומעלה ומוריד.

וכן מנחת מחבת – קצת מהשמן³⁸ שהביא כפי חיובו, נותנו לכלי, והסולת עליו. ואח"כ נותן שוב קצת מהשמן על הסולת, ובוללה, כמנחת סולת, אולם כאן אינו נותנו בכלי שרת כמנחת סולת אלא לשה בפושרין³⁹ לישה עבה.

הנעשות בכלי טעונות ג' מתנות וכו' ומנחת הסולת בכלל דהא לא מיעטו בגמ' אלא מאפה תנור לפי שלא היתה נעשית בכלי משום דס"ל דתנור אינו מקדש ועכשיו יגדל התימה דמנא לן דין זה דמנחת הסולת בעיא כלי דהיינו או מחבת או מרחשת אבל תנור לא לפי שאינו מקדש ועוד דהיה לו לרבינו לבאר לנו דין זה אבל לפי מה שכתבנו לדעת רבינו ניהא דמנחת הסולת ליכא חיוב באפייתה ולאחר בלילה היתה מתחלקת לכהנים וכל כהן וכהן היה אוכל חלקו כרצונו ומאי דתנן כל המנחות הנעשות בכלי ולא ממעטינן אלא מאפה תנור הוא משום דס"ל לסתמא דתלמודא דמתני' לא מיעט אלא מנחה דאיכא צווי באפייתה ואינה נעשית בכלי והיינו דקאמר הנעשות בכלי כלומר דאיכא חיוב בעשייתה ושיהיה בכלי ומשיה מיעטו מאפה תנור אבל מנחת הסולת אעיקרא דדינא ליכא חיוב בעשייתה וזה לא מיעט התנא. ודע שמלבד מה שהוכחתי מדברי רבינו דמנחת הסולת ליכא חיוב באפיה דהא היתה מתחלקת לכהנים קודם אפיה עוד יש לדקדק דין זה ממ"ש בפ' זה דין י"ב סדר הבאת המנחה כו' ואם היתה מן המנחות הנאפות כו' משמע דמנחת הסולת לא היתה נאפית דלפי סברתם היה לו לומר ואם היתה מן המנחות הנאפות קודם קמיצה ומדלא הזכיר קמיצה אלא הבדיל ביניהם במאי דקאמר הנאפות משמע דמנחת הסולת ליכא חיוב באפייתם. משנה למלך מעשה שם הלכה י

³⁶ ונ"ל דלאו בחוד הקרן ממש, דלא עדיף מדם החטאת שג"כ א"צ קרן ממש (כרמב"ם פ"ה ממע"ק), וכן משמע בסוטה (די"ד ב') דתני שלאחר קמיצה מעלהו מולחו ומקטירו, ש"מ דקודם הקטרה, למטה אצל המזבח היה עומד, ומגישו בחוד של דרומית מערבית של מזבח כנגד חוד הקרן שלמעלה בזויות זו

³⁷ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ז הלכה ג – יב

³⁸ רמב"ם שם הלכה ו ז

³⁹ וס"ל דדווקא הנאפות טעונות פושרין ולא מנחת סולת וכמש"כ רבינו שם והמעם. הר המוריה שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

ואחר כך אופה במחבת שאין לה שפה עמוקה, והבצק שאופין אותו בה קשה כדי שלא יצא מכאן ומכאן⁴⁰, מכל עשרון עשר חלות.

ואחר אפייה פותת כל החלות לפתיתין כזית, ונותן הפתיתין לכלי שרת, ויוצק על הפתיתין השמן הנשאר מחיובו, ולבונתה עליה, ונותנה להכהן והכהן מוליכה אצל המזבח ומגישה כשם שהתבאר במנחת סולת.

וכן מנחת מרחשת – עושה בה כמו⁴¹ במחבת לעיל. רק שלשה לישה רכה, ואופה אותה י' חלות לעשרון, בכלי שיש לה שפה עמוקה, כדי שלא יצא העיסה הרכה מהכלי.

ואחר אפייה פותת כל החלות לפתיתין כזית, ונותן הפתיתין לכלי שרת, ויוצק על הפתיתין השמן הנשאר מחיובו, ולבונתה עליה, ונותנה להכהן והכהן מוליכה אצל המזבח ומגישה כשם שהתבאר במנחת סולת.

ח. סולת החלות טעונות בלילה ורקיקין משיחה כיצד מושחז כמין כי והשאר נאכלין לכהנים ... למעוטי מנחת מאפה

עוד התבאר שם ושם שמאפה תנור שונה ממנחת סולת העומר ומחבת ומרחשת שיש ממנו ב' מיני מנחות – חלות, ורקיקין, ונקראין ג"כ מאפה תנור, מכיון שנאפין על רצפת התנור בלי כלי.

⁴⁰ משמע שרבינו ז"ל מפרש מעשיה קשין שעושה אותו מתחילה הבצק קשה. אבל מדברי רש"י ז"ל אינו נראה כן אלא שמפרש שמאליו נעשה שם קשה כיון שאין בו הרבה שמן. לח"מ שם. ועיין הר המוריה שם.
⁴¹ רמב"ם שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

אם חלות היא⁴² מביא עשרון או עשרונים סולת כנזכר, ו"א⁴³ שנותן בכלי קצת מהשמן שהביא כפי חיובו. וי"א⁴⁴ שאין כלל מתן שמן בכלי, נותן לתוכו עשרון או עשרונים סולת כפי חיובו, וחוזר שוב ונותן כל השמן ולדעה הראשונה כל השמן הנשאר ממדת חיובו לתוך הסולת, ובוללה יפה, ואח"כ לשה בפושרין, ואופה מכל עשרון עשר חלות.

ואחר שנאפו פותתן לפתיתי כזית כולו, ונותן הפתיתין לכלי שרת ונותן לבונתה עליה, ואין בה יציקת שמן כמנחות הנ"ל, שנאמר (ויקרא ז פסוק יב) חלות מצות בלולת בשמן, ונותנה להכהן, והכהן מוליכה אצל המזבח ומגישה כשם שהתבאר במנחת סולת.

ואם מנחת מאפה תנור ריקין – העשרון או העשרונים סולת שנתחייב, לשן בפושרין. ואופה מכל עשרון עשר ריקין דקין. ואחר שנאפו⁴⁵ מושח פני כל ריקין וריקין כמין כי יונית [כזה X], והשמן הנשאר מהלוגין שהביא כפי חיובו כנזכר, נאכל להכהנים אחר הקטרת הקמיצה, ולרמב"ם כשמושח הרקיקין, מושח וחוזר ומושח כל פני הרקיקין, עד שיבלע בהן כל הלוג שמן.

ופותת הרקיקין כולן לפתיתי כזית, ונותן לבונתה עליה, ונותנה לכהן והכהן מוליכה אצל המזבח ומגישה כשם שהתבאר במנחת סולת.

⁴² שם הלכה ה

⁴³ כתב רש"י ע"ד ב' דמעונות נמי מתן שמן בכלי קודם לעשייתן ולא אימעית רק מיציקה וכן מבואר בתוס' שם ע"ה א' ד"ה מה וכו' יעו"ש היטיב אמנם רבינו לא הזכיר דין מתן שמן במאפה תנור ועיין בלח"מ לעיל הלכה ה' שתי דרכים בזה אם יש מתן שמן בכלי קודם לעשייתן במאפה תנור או לא וכתב דמדוקדק יותר בלשון רבינו אם נימא דס"ל דנתמעט ממתן שמן בכלי קודם לעשייתו ג"כ אבל יותר נכון הוא דעת התוס' יעו"ש אמנם המל"מ האריך להוכיח דהעיקר כדעת רבינו דנתמעט ממתן שמן בכלי ג"כ יעו"ש היטיב ויש לעיין קצת דהתוס' כתבו דהטעם דמאפה תנור אימעית משום דס"ל אין תנור מקדש ורבינו ס"ל לכאורה דתנור מקדש. הר המוריה שם. וכן בזבח תודה לא: ד"ה למעוטי

⁴⁴ דעת הרמב"ם כנזכר.

⁴⁵ ברמב"ם שם כתב "ויראה לי שאחר אפיה מושח אותם" ועיין או"ש שכתב הנה בתודה ובניירות כתב לעיל שאחר אפיה מושח אותם, בניירות פ"ה, ובתודה לעיל פ"מ, משום שהן נעשין בחוץ, אבל מנחות שמעשיהן בפנים במקום זריזים ובזריזים סד"א דמושח קודם אפיה, דלא הייש לחמוץ, לכן הקדים זה להלכה הסמוכה ומושחן וחוזר ומושחן כו' דמשום לאחר אפיה מושח אותן, ולא שייך חמוץ, דכבר אמרו בפרק כל שעה (פסחים ל"ו ע"א) דמי פירות עם מים ממהרים להחמיץ ויאפה מיד יעו"ש

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

